

9. ՀԱՇՎԵՔՆՆԻՉ ՊԱԼԱՏՈՒՄ ՈՐԱԿԻ ՀԱՄԱՐ ԱՌԱՋՆՈՐԴՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ

43. Հաշվեքննիչ պալատը պետք է մշակի քաղաքականություններ և ընթացակարգեր՝ միտված այնպիսի ներքին կազմակերպական մշակույթի ձևավորմանը, որտեղ առկա կլինի ընկալումը, որ որակն առանցքային նշանակություն ունի Հաշվեքննիչ պալատի բոլոր աշխատանքների իրականացման համար: Դրանք պետք է սահմանվեն Հաշվեքննիչ պալատի ղեկավարության կողմից, որն էլ կրում է Հաշվեքննիչ պալատի կողմից իրականացվող բոլոր աշխատանքների որակի համար ընդհանուր պատասխանատվությունը:

44. Հաշվեքննիչ պալատի ղեկավարությունը կարող է պատվիրակել Հաշվեքննիչ պալատի որակի հսկողության համակարգի կառավարումը բավարար և համապատասխան փորձառությամբ աշխատակիցների: Հաշվեքննիչ պալատը պետք է երաշխավորի, որ որակի հսկողության համակարգի գործունեության համար հատկացվում են բավականաչափ ռեսուրսներ:

45. Հաշվեքննիչ պալատի ռազմավարությունը պետք է ճանաչի Հաշվեքննիչ պալատի կողմից իր բոլոր աշխատանքներում որակի ապահովման գերակա պահանջն այնպես, որ քաղաքական, տնտեսական կամ այլ հանգամանքները չվտանգեն իրականացվող աշխատանքների որակը:

46. Հաշվեքննիչ պալատը պետք է երաշխավորի, որ որակի հսկողության քաղաքականությունները և ընթացակարգերը հստակ հաղորդակցվում են աշխատակիցների հետ:

10. ՄՇՏԱԴԻՏԱՐԿՈՒՄ

47. Հաշվեքննիչ պալատը պետք է ներդնի մշտադիտարկման գործընթաց, որը կտրամադրի ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ որակի հսկողության համակարգին առնչվող քաղաքականությունները և ընթացակարգերը տեղին են, համարժեք և գործում են արդյունավետորեն: Այդ քաղաքականությունները պետք է՝

1) ներառեն որակի հսկողության համակարգի շարունակական գնահատում, ներառյալ՝ տարվա ընթացքում յուրաքանչյուր Հաշվեքննիչ պալատի անդամի կողմից համակարգված և ավարտված առնվազն մեկ հաշվեքննության, ինչպես նաև Հաշվեքննիչ պալատի ֆինանսական, հսկողության և կառավարչական գործընթացների հետ կապված ռիսկերի կառավարման գործընթացների որակի հավաստումներ (quality assurance),

2) պահանջեն մշտադիտարկման գործընթացի պատասխանատվությունը վերագրել բավարար համապատասխան փորձով աշխատակիցների,

3) պահանջեն, որպեսզի նրանք, ովքեր ներգրավված են եղել հաշվեքննության գործընթացում, չներգրավվեն որակի հավաստման գործընթացում:

48. Հաշվեքննիչ պալատի անդամներից մեկը պետք է պատասխանատու լինի հաշվեքննությունների որակի հավաստումների իրականացման գործընթացի

ընդհանուր համակարգման համար, բացառությամբ իր կողմից համակարգված հաշվեքննությունների որակի հավաստումների, որոնք պետք է համակարգվեն Հաշվեքննիչ պալատի այլ անդամի կողմից:

49. Հաշվեքննիչ պալատի կողմից պետք է սահմանվեն չափանիշներ՝ որակի հավաստման ենթակա հաշվեքննության առաջադրանքների ընտրության համար:

50. Որակի հավաստումը նպաստում է հաշվեքննությունների որակի բարձրացմանը և հետևաբար՝ շահառուների կողմից հաշվեքննության արդյունքների վստահելիության աճին: Այն նաև թույլ է տալիս բացահայտել առաջընթացի ուղիները և, ըստ անհրաժեշտության, իրականացնել փոփոխություններ աշխատանքային ընթացակարգերում և/կամ ձեռնարկներում: Որակի հավաստումները կարող են իրականացվել ինչպես ներքին, այնպես էլ՝ արտաքին ռեսուրսներով:

51. Որակի հավաստումները կարող են կենտրոնանալ ընդհանուր համակարգային նշանակություն ունեցող խնդիրների վրա կամ մասնավոր հարցերի վրա, որոնք վերաբերում են կոնկրետ հաշվեքննության առաջադրանքին: Որակի հավաստումները կարող են թիրախավորել հաշվեքննության գործընթացի առանձին տարրեր՝ ողջ գործընթացի փոխարեն:

52. Որակի հավաստումների նպատակները կարող են տարբեր լինել, մասնավորապես՝

1) արդյոք հաշվեքննության ընտրված մոտեցումը և կիրառված մեթոդաբանությունը համապատասխանել է մասնագիտական ստանդարտներին,

2) արդյոք ընտրված մեթոդները համապատասխանել են հաշվեքննության առարկային և նպատակներին,

3) արդյոք հաշվեքննության բացահայտումները հիմնված են եղել խորը, փաստարկված և հստակ ներկայացված հաշվեքննության ապացույցների վրա:

53. Որակի հավաստումը պետք է իրականացվի մասնագիտացված որակի հավաստման գործառույթի/ կազմակերպական միավորի կողմից, որը ստեղծվում է Հաշվեքննիչ պալատի ներսում և չի իրականացնում հաշվեքննություններ:

54. Արտաքին հավաստումների դեպքում կարող են ներգրավվել որակավորված փորձագետներ ֆինանսական կառավարման ասոցիացիաներից, ակադեմիական դաշտից, արտաքին աուդիտ իրականացնող ընկերություններից կամ այլ աուդիտի բարձրագույն մարմիններից:

55. Որակի հսկողության համակարգի մշտադիտարկման արդյունքները պետք է ժամանակին ներկայացվեն Հաշվեքննիչ պալատի ղեկավարությանը՝ անհրաժեշտ քայլեր ձեռնարկելու համար:

56. Հաշվեքննիչ պալատը պետք է իրականացնի նաև որակի կառավարման մշտադիտարկման այլ միջոցառումներ, ինչպիսիք են՝ շահառուների շրջանում հարցումները, առաջարկությունների կատարման հետհսկողությունը, հաշվեքննության օբյեկտների արձագանքը հաշվեքննության ընթացքի վերաբերյալ:

57. Հաշվեքննիչ պալատը պետք է ունենա ընթացակարգեր՝ հաշվեքննությունների որակի հետ կապված բողոքներին ընթացք տալու համար:

58. Հաշվեքննիչ պալատը պետք է ներդնի հաշվեքննության առաջարկությունների իրականացման մշտադիտարկման և դրանց ազդեցության գնահատման համակարգ: Արդյունքները պետք է ներկայացվեն Ազգային ժողովին և հանրությանը:

59. Հաշվեքննիչ պալատը հաշվեքննության օբյեկտներից ստացված տեղեկությունների հուսալիության հավաստման նպատակով կարող է՝

1) իրականացնել հետհսկողության հաշվեքննություններ՝ նախկին ընթացիկ եզրակացություններում ներկայացված բացահայտումների, եզրակացությունների և առաջարկությունների վերաբերյալ, որոնք ունեն շարունակական հետաքրքրություն շահառուների համար և/կամ պարունակում են նշանակալի ռիսկեր,

2) դիտարկել հաշվեքննության առաջարկությունների կատարման ընթացքը միևնույն հաշվեքննության օբյեկտում իրականացվող ապագա հաշվեքննությունների ընթացքում,

3) օգտագործել այլ աղբյուրներ, ինչպիսիք են՝ զանգվածային լրատվության միջոցների հրապարակումները, միջազգային և հասարակական կազմակերպությունների զեկույցները և այլն:

60. Հաշվեքննիչ պալատը պետք է հրապարակի տվյալ պահի դրությամբ դեռևս չկատարված հաշվեքննության առաջարկությունների ցանկը՝ իր տարեկան հաշվետվություններում:

61. Հաշվեքննիչ պալատը կարող է ստանալ հետադարձ կապ նաև լայն հանրությունից, որը կարող է լինել հարցումների, զանգվածային լրատվության միջոցների անդրադարձը մշտադիտարկելու և Հաշվեքննիչ պալատի կայքում շահառուներին մեկնաբանություններ տրամադրելու հնարավորություն ընձեռելու ճանապարհով:

62. Հաշվեքննիչ պալատը պարբերաբար պետք է պատրաստի և հրապարակի հաշվետվություններ հաշվեքննության բացահայտումների, եզրակացությունների և առաջարկությունների ազդեցության վերաբերյալ, ներառյալ՝ ֆինանսական և այլ օգուտների վերաբերյալ, որոնք ստացել են պետությունը և հանրությունը Հաշվեքննիչ պալատի հաշվեքննությունների արդյունքում: